

17.10.2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite

Asia **Taide- ja taiteilijapolitiikan keskeisiä tavoitteita valmisteleavan työryhmän asettaminen**

Tausta

Taide- ja taiteilijapolitiikkaa on käsitelty osana valtion kulttuuripoliittisia selontekoja, ohjelmia tai muita linjauksia. Viimeksi asia oli esillä kulttuurin tulevaisuutta koskevassa valtioneuvoston selonteossa, joka annettiin eduskunnalle v. 2010. Taide- ja taiteilijapolitiikasta valtioneuvosto teki periaatepäätöksen v. 2003. Lisäksi on tehty selvityksiä taide- ja taiteilijapolitiikan osa-alueilta, mm. Tarja Cronbergin raportti Luova kasvu ja taiteilijan toimeentulo (OKM 2010:6).

Keväällä 2017 julkaistussa opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategiassa 2025 kulttuuripolitiikan yksi kolmesta strategisesta tavoitealueesta on luovan työn ja tuotannon edistäminen. Tavoite vuoteen 2025 on, että "taiteellisen ja muun luovan työn tekemisen edellytykset ovat parantuneet ja tuotannon ja jakelun muodot monipuolistuneet". Konkreettisenä lähivuosien toimenpiteenä strategia-asiakirjassa todetaan, että "taide- ja taiteilijapolitiikkaa kehitetään ottaen huomioon toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset, tulevaisuuden kehityssuunnat sekä taiteen alojen erilaisuus" ja että "vuosina 2017-2018 laaditaan suuntaviivat taide- ja taiteilijapolitiikan kehittämiseksi".

Valtion vuoden 2017 talousarviossa ja hallituksen esityksessä vuoden 2018 talousarvioksi on asetettu yhdeksi taide- ja kulttuuripolitiikan yhteiskunnalliseksi vaikuttavuustavoitteeksi taiteellisen työn edellytysten parantaminen määrittelemällä suuntaviivat taiteenalojen rakenteellisen erilaisuuden huomioon ottavalle taide- ja taiteilijapolitiikalle. Vuoden 2018 talousarvioesityksessä vaikuttavuuden tavoitetta täsmennetään siten, että "taiteellisen toiminnan edellytykset parantuvat taide- ja taiteilijapolitiikan tavoiteasettelua ja ohjausta selkeyttämällä". Tavoitteen toteutumisen mittari on, että "tehtävää varten asetettava työryhmä määrittelee taide- ja taiteilijapolitiikan kehittämisen keskeiset tavoitteet ottaen huomioon myös taiteenalojen erilaisuuden".

Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategia 2025 sisältää määrittelyn valtion tehtävistä kulttuuripolitiikassa sekä kuvauksen kulttuuripolitiikan nykytilasta ja sitä koskevista toimintaympäristömuutoksista. Taide- ja taiteilijapolitiikkaan liittyvinä

valtion tehtävinä mainitaan erityisesti taiteen tekemisen vapauden sekä taiteellisen ja muun luovan työn tekemisen edellytysten turvaaminen, mukaan lukien luovan työn tekijöiden tuotteiden tekijänoikeudellinen suoja ja taide- ja kulttuurialojen koulutus, sekä kulttuurisisältöjen ja tuotteiden jalostamis-, jakelu- ja levittämisedellytysten edistäminen. Strategisiin tavoitealueisiin liittyen nimetään tavoitteiden toteutumisen arviointiin liittyviä ulottuvuuksia.

Taide- ja taiteilijapolitiikan kehittämisen pohjaksi Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore on opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta kokoamassa tietoa ja luomassa kokonaiskuvaa siitä, kuinka eri taiteenalojen rakenteet tukevat (tai estävät) taiteilijoiden toimeentuloa ja työllistymistä. Tavoitteena on myös saada kokonaiskuva taiteen edistämisen nykyisistä rakenteista, niiden katvealueista ja kehittämistarpeista ja siten tiedollinen pohja taide- ja taiteilijapolitiikan kehittämistä koskeville linjauksille. Cuporen tiedonkoonti muodostaa työryhmän keskeisen tausta-aineiston. Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategia 2025:stä saadut lausunnot tarjoavat myös pohja-aineistoa työryhmän työlle.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on tehdä ehdotus taide- ja taiteilijapolitiikan keskeisiksi tavoitteiksi ottaen huomioon taiteenalojen erilaisuus. Määritellessään keskeisiä tavoitteita työryhmän tulee tarkastella asioita ainakin seuraavista näkökulmista:

- taiteen kehittyminen ja siitä seuraavat muutostarpeet taiteen ja taiteilijoiden tuelle
- taiteilijoiden toimeentulon kehittäminen
- taiteen jakelua ja levittämistä edistävät toimet, erityisesti välittäjäportaana toiminta
- taide- ja kulttuurialan koulutuksen merkitys toimialan kehittämisessä
- taide- ja kulttuuripolitiikkaa koskevat toimintaympäristön muutokset, erityisesti digitalisaation ja kansainvälistymisen vaikutukset
- taiteen merkitys ja vuorovaikutus yleisöjen kanssa sekä yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Työryhmä voi kuulla asiantuntijoita ja järjestää seminaareja ja muita työhönsä liittyviä tapahtumia.

Työryhmän kokoonpano:

Puheenjohtaja:
Vararehtori Paula Tuovinen Taideyliopistosta

Jäsenet:

Jouko Aaltonen, tuottaja, ohjaaja, Illume Oy
Eija-Liisa Ahtila, taiteen akateemikko, Taideneuvosto
Hanna Harris, toiminnanjohtaja, Arkkitehtuurin tiedotuskeskus
Riitta Kaivosoja, ylijohdaja, opetus- ja kulttuuriministeriö
Antti Karjalainen, kulttuurijohtaja, Kotkan kaupunki
Tomi Kontio, kirjailija, Valtion kirjallisuustoimikunta
Kai Lehikoinen, professori, Taideyliopisto
Mika Myllyaho, pääjohtaja, Suomen Kansallisteatteri
Anna Talasniemi, yliasiamies, Koneen säätö
Tuomo Tähtinen, toiminnanjohtaja, Music Finland
Taiteen edistämiskeskuksen 1.3.2018 lukien nimitettävä johtaja (nimitettävä henkilö ei vielä tiedossa)

Pysyvät asiantuntijat:

Petra Havu, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Maria Hirvi-Iljäs, erikoistutkija, Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore
Maija Innola, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Esa Pirnes, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Esa Rantanen, taiteen tukemisen päällikkö, Taiteen edistämiskeskus
Katri Santtila, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö

Työryhmän asiantuntijasihteereinä toimivat kulttuuriasiainneuvos Petra Havu, ylitarkastaja Hanna Koskimies ja kulttuuriasiainneuvos Esa Pirnes opetus- ja kulttuuriministeriöstä sekä erityisasiantuntija Nea Leo Taiteen edistämiskeskukselta.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 23.10.2017 - 30.9.2018

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän kustannukset maksetaan opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamomentilta 29.01.01.

Työryhmä työskentelee virkatyönä. Työryhmän jäsenten matkakulut kokouksiin korvataan edullisimman matkustustavan mukaan. Mahdollisten kokouspalkkioiden maksamisessa noudatetaan valtiovarainministeriön suositusta kokouspalkkioiksi (VM/825(00.00.01/2014). Työryhmän jäsenen tehtävästä ei makseta palkkioita eikä päivärahoja silloin, kun jäsen osallistuu työryhmän työhön taustayhteisönsä edustajana.

Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri

Sampo Terho

Johtaja

Jorma Waldén

Jakelu Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet, pysyvät asiantuntijat ja sihteerit

Tiedoksi OKM/KUPO
OKM/Viestintäyksikkö
OKM/Kirjaamo
OKM/Hankerekisteri
Taiteen edistämiskeskus
OKM/KTPO
Erityisavustaja Toni Kokko
Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen

